

her, foruden en forstandig Afgrænsning af den sociale Opgaves Omfang, selvfølgelig et nøje Kendskab til de Næringsveje, hvis Interesser berøres deraf. Men derom kan jeg sige, at der paa dette Omraade har været et indgaaende Samarbejde mellem Indenrigsministeren, Landbrugsministeren og Handelsministeren og de til dem hørende Departementer, foruden at Indenrigsministeren har haft den mest udprægede saglige Assistance i den overordentlige Kommission. Dertil kommer, at det var let at forudse, at disse Prisreguleringsforanstaltninger vilde blive store politiske Stridsspørgsmaal, hvilket i høj Grad har bekræftet sig, og naar vi nu ser, hvorledes man fra visse Sider af Landbruget har optaget de prisregulerende Foranstaltninger, som er foretagne, tør jeg med Tryghed rette det Spørgsmaal til Erhvervene, om de tror, Landbruget vilde have staaet mere forstaaende overfor disse Foranstaltninger, hvis de havde været foretagne af Handelsministeren i Stedet for af Indenrigsministeren, om de ikke netop tror, at de Beskyldninger, som ikke sjældent er rettede mod Regeringen for, at den ved sine Foranstaltninger mishandlede Landbruget og beskyttede de store Kapitalister i København, med langt større Styrke vilde være blevet rettet mod Regeringen, hvis det havde været mig, der havde Ansvaret for disse Handlinger.

Dertil kommer endnu et Spørgsmaal, som kunde stilles til Erhvervsorganisationerne: Mon man kunde gøre Regning paa, at de vilde have stillet sig paa Handelsministerens Side i de Tilfælde, hvor der skulde kræves Resignation hos disse Erhverv? Grosserer-Societetets Komités Formand har paa det berømte store Børsmøde udtalt, at Erhvervsorganisationerne kunde have givet Regeringen gode Raad. Jeg maa tilstaa, der har ikke været noget til Hinder for, at Erhvervsorganisationerne har kunnet give Regeringen gode Raad, hvis de har haft nogle at give. Men jeg er tilbøjelig til at tro, navnlig saaledes som man i disse sidste Tider har lært Organisationerne at kende, at deres gode Raad vilde have indskrænket sig til en simpel Protest imod ethvert Skridt, der skulde gøres til Afbødning af den stærke sociale Forskydning, som Krigen har skabt, under Paaberaabelse af, at det var Indgreb i Forretningens frie Udfoldelse, og at Forholdene nok skulde regulere sig selv. Jeg har aldrig hørt fra Erhvervsorganisationerne i Anledning af de over-

ordentlige Reguleringsforanstaltninger nogen Udtalelse ud over Erkendelsen af, at mange trængte til at hjælpes, og at man var villig til at yde saadan Hjælp, naar den blev paalignet hele Befolkningen ved Skatter. Det er en Beredvillighed til at yde Fattigunderstøttelse i stor Stil, helt i Lighed med den, man ogsaa har sværmet stærkt for i Partiet Venstre. Men den af Indenrigsministeren, selvfølgelig med Tilslutning af hele Regeringen, iværksatte Prisreguleringspolitik har haft en helt anden Karakter og et helt andet Formaal, nemlig at indvirke direkte paa Prisniveauet. Den er ført paa samme Grundlag som Justitsministeriets Administration af Udførselsforbudene: at Erhvervenes Trivsel og Produktionens Opretholdelse maatte være det første, at Prisnedsættelserne derfor maatte begrænses til at omfatte de for hele Landets Befolkning mest nødvendige Livsformødheder, men saaledes, at Produktionen dog maatte være lønnende, selvfølgelig alle Faktorer tagne med i Betragtning. Og med det nøje Kendskab, jeg til Stadighed har haft til samtlige disse Foranstaltningers Forberedelse og Gennemførelse, tør jeg udtale, at jeg paa ethvert Punkt er villig til overfor Forretningens liv at bære Medansvaret for disse Foranstaltninger, hvorved efter min Opfattelse intet dansk Erhverv paa noget Tidspunkt er gaaet for nær.

Man kan derefter selvfølgelig sige: Men Handelsministeren kunde godt under disse Forhold have taget et ekstra Initiativ til Bedste for Erhvervslivet. Som jeg før sagde, forekommer det mig at ligge noget udenfor en Ministers naturlige Opgave, men hvis man i Erhvervslivet havde følt Trang til et Initiativ, en Foranstaltning af Ministeriet, maatte det mindste dog være at gøre mig opmærksom derpaa. Man har ikke fra nogen Side gjort mig opmærksom paa Nødvendigheden eller Ønskeligheden af nogen anden Foranstaltning end dem, der er foretagne.

Ikke desto mindre er det øjensynligt, at i Erhvervslivet, nærmere betegnet det københavnske Erhvervsliv, endnu nærmere betegnet det storkapitalistiske Erhvervsliv, og endnu nærmere betegnet: Børsen, har der under Krigen Gang udviklet sig en Forskydning i Stemningen overfor den nuværende Regering. Jeg vil gerne genkalde i Erindringerne, at ved Krigen Begyndelse blev der af Regeringen foretaget en Række Indgreb i Samfundets Virksomhed, til Afbødning af de første farlige Følger af den